

CUVÂNT ÎNAINTE

DESPRE EVANGHELII

vangheliia din înșămnarea cuvântului grecesc easte bună-vestire, pentru că binele și înnoirea și mântuirea neamului omenesc, care odinioară de la Dumnezeu prin proroci mai înainte s-au spus și s-au făgăduit, acum prin Iisus Hristos, unul născut, Fiiul lui Dumnezeu, Cel ce din Sfânta Fecioara Mariia întrupat S-au născut, plinite ni le binevesteaște.

Evangheliia easte una, că easte viața, minunile și învățătura Domnului nostru Iisus Hristos, iară scriitorii Evangheliei sânt patru: Mateiu, Marc, Luca și Ioan. Și, pentru că patru au scris Evangheliia, ne-am obicinuit a zice că și Evanghelii sânt patru, înțelegând cartea Evangheliei carea fieștecare evanghelist au scris.

Patru Evanghelii, nici mai multe, nici mai puține, pururea au cunoscut și au ținut besearica, a căruia lucru mărturii sânt foarte vechi scriitori, din carii unii cu Sfinții Apostoli au vorbit și au petrecut și le-au fost ucenici. Așea sânt Sfântul Climent Romanul, Sfântul Ignatie, Sfântul Policarp. Alții, carii îndată după apostoli au urmat și au fost cu cei ce au petrecut cu apostolii, cum sânt Sfântul Iustin, mucenicul, Atinagora, Sfântul Irineu și alții, carii toți învață cum că numai patru Evanghelii sânt de la apostoli besearicii date, care lucru și din canoanele besericești luminat să adeverează; că săborul de la Laodichia, a căruia canoane de la toată besearica sânt priimate. În canonul 6, după ce numără cărțile Legii Vechi, așea grăiaște: „Iară cărțile Legii ceii Noao aceastea sânt: patru Evanghelii, de la Mateiu, de la Marco, de la Luca, de la Ioan”. Aceaste patru Evanghelii, de la începutul Legii Noao, nestrămutate pururea le-au păzit besearica, ca pre niște cărți dumnezeiești și leage creștinească, de la Dumnezeu dată oamenilor, carea leage s-au scris de sfinții apostoli, cei ce singuri văzători au fost lucrurilor care le-au scris și, plini și însuflați de Duhul lui Dumnezeu, au scris, nu pentru vreaun folos pământesc a lor, că bine știa ei, după cum învățasă de la Domnul, cum că multe năcazuri și nevoi și goane vor să pățească în lumea aceasta pentru propoveduirea Evangheliei, dintru care urmează că ceale ce sânt scrisă de apostoli easte adevăr curat și lămurit. Aceasta și mintea ne arată cum că Dumnezeu, Cel ce voiaște ca în toată vremea și pretutindinea toți oamenii să cunoască și să cuprinză adevărul, prin care să-și agonisească mântuirea sufletului, au trăbuit să grijească ca adevărul acesta, care în Evanghelii să cuprinde, să rămâie pururea nestrămutat, după făgăduința sa: „Eu cu voi voi fi până la sfârșitul veacului”.

Sfântul Mateiu apostol, care și Levi să chiiamă, pre carele de la vamă l-au chemat Hristos la apostolie, după înălțarea lui Hristos la ceriu, curând, până a nu să împrăștia apostolii prin alte țări, cu voia celorlalți apostoli și a jidovilor, carii atunci să întorsease la credința lui Hristos, rugare îndemnat, au scris Evangheliia sa jidoveaște, sau mai vârtos evreo-sirieneaște, cum vorbea atunci jidovii; precum mari și vechi scriitori zic în limba grecească, după puțină vreme s-au întors; iară unii scriitori zic că grecește ar fi scris, carea limbă di pe vremea împăraților elinești jidovii o vorbea. Ori jidoveaște, ori grecește fie scris, destul easte; că din suflare dumnezeiască o au scris. Însă acum, alt izvod nu se află, fără numai cel grecesc, care de la toată besearica easte priimit, din care în toate limbile s-au tălmăcit, precum și aceasta ce urmează întru această carte.